

1. The first step is to identify the main topic of the document. This is often found in the title or the first few paragraphs.

2. Next, you should look for the main points or arguments. These are usually presented in a logical sequence, often using bullet points or numbered lists.

3. It is also important to note any supporting evidence or data. This can include statistics, quotes, or references to other sources.

4. Finally, you should consider the conclusion or the overall message of the document. This is often found in the final paragraph or section.

پیام کتابداری / ۲

1. The first step in the process is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the situation.

2. Once the problem is identified, the next step is to define the objectives and goals of the project. This helps to clarify what is to be achieved and provides a clear direction for the team.

3. The third step is to develop a plan or strategy to address the problem. This involves breaking down the problem into smaller, manageable tasks and determining the resources needed to complete them.

4. The fourth step is to implement the plan. This involves putting the strategy into action and monitoring progress to ensure that the project is on track.

5. The final step is to evaluate the results of the project. This involves assessing the outcomes against the objectives and goals and identifying any lessons learned for future projects.

• 2014年12月14日，中国首艘自主设计建造、自主运营、自主管理的30万吨级超大型油轮“中远海运”号，在大连造船厂顺利下水。

...and the

— 100 —

عنوان و نام پدیدآور : پیام اجتهاد / ۲؛ مؤسسه تخصصی فقه و اصول اهل البيت (ع)
 مشخصات نشر : قم علامه بهبهانی، ۱۳۹۱
 شابک جلد ۲ : ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۸۰-۳۶-۶
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 یادداشت : نویسندگان: عبدالمحمود جهانگیری - سعیدرضا شهری - محمد
 عابدی - سید اسکندر علوی - عباس غلامی - احمد مرتاضی.
 موضوع : عفو بزهکاران و مجرمین (فقه)
 شناسه افزوده : الماسی علی ۱۳۶۱-
 رده بندی کنگره : ی ۳۱۳۰۰ ۸۸ پ / ۸ / ۲۲۳ BP
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۴۵
 شماره ثبتی ملی : ۲۶۰۹۵۴۱

www.ketab.ir

- نام کتاب: پیام اجتهاد / ۲
- ناشر: علامه بهبهانی (ع)
- صفحه آرابی: علی انصاری دوست
- نوبت چاپ: اول / بهار ۱۳۹۲
- شمارگان: ۱۰۰۰
- قیمت: ۳۵۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۵۸۸۰ - ۳۶ - ۶ ISBN:

«کلیهی حقوق این اثر برای ناشر محفوظ می باشد»

اختیارات حاکم در عفو مجرم

عبدالحمود جهانگیری

طلبای سطح عالی حوزه‌ی علمیه‌ی قم

www.ketab.ir

چکیده

از آن جا که انسان موجودی اجتماعی است و در سایه‌ی اجتماع و تعامل، به‌سوی تکامل در حرکت است، طبیعتاً این زندگی اجتماعی به مجموعه‌ی ضوابط و قواعدی نیازمند است تا در مسیر درست، گام بسپرد. بدین‌روی، دین مقدس اسلام قوانین و ضوابطی را برای جوامع انسانی قرار داده تا انسان‌ها در سایه‌ی آن با تعامل و سازش، در کنار یک‌دیگر زندگی کنند؛ و اجازه نداده که به هم‌دیگر ستم روا دارند. نیز برای کسانی که بخواهند از دایره‌ی این قوانین، پای فراتر نهند، مجازاتی را مقرر فرموده تا گناه‌کاران به‌سزای اعمال خود برسند. در زمان حضور امام ائمه‌ای این قوانین و مجازات‌ها برعهده‌ی ایشان است، ولی در هنگامه‌ی غیبت، این اختیار به نایب عام امام داده شده تا در این‌گونه مسائل، حکم خدا را بیان دارد؛ یعنی در جایی که مقتضی اجرای حد وجود دارد، آن را اجرا کند، و در آن‌جا که قابل عفو است، از آن درگذرد.

نوشته‌ی پیش‌رو در پی بررسی بیان محدودی «اختیارات حاکم در عفو مجرم» است تا مشخص سازد که حاکم تا چه اندازه اختیار عفو مجرم را دارد. ولی از آن‌جا که این بحث، یکی از فروع بحث «ولایت فقیه» به‌شمار می‌رود و باید پس از فرض اثبات ولایت فقیه، به یکی از اختیارات آن - که

این نوشتار درصدد بیان آن است - پرداخت. از این‌رو مقدماً بحثی درباره‌ی کلیات اثبات ولایت فقیه ارائه می‌کنیم و پس از فرض اثبات آن، به یکی از اختیارات وی - که همان عفو مجرم است - می‌پردازیم.

کلیدواژگان: حاکم، عفو، مجرم.

۱. پیش‌گفتار

یکی از مهم‌ترین مباحث فقهی، حقوقی و کلامی در عصر غیبت، بحث حکومت اسلامی و ولایت فقیه و حوزه‌ی اختیارات او^۱ است.

بحث ولایت فقیه در عصر غیبت را از دو راه می‌توان دنبال کرد:

۱. برای فقیه، ولایتی فرض کنیم و سپس به جست‌وجوی دلیل بپردازیم؛ چنان‌که بسیاری از فقها و علمایی مانند مرحوم علامه‌ی نراقی و دیگران، چنین راهی را پیموده‌اند.

۲. در آغاز، ضرورت و لزوم برپایی حکومت اسلامی را به اثبات برسانیم، سپس به جست‌وجوی دلایل برای شرایط حاکم برآئیم، و بعد درباره‌ی ولایت فقیه و شرایط و اختیارات او سخن به میان آوریم. ما نیز در این نوشتار، بیش‌تر بر این راه، تکیه داریم.

به‌طور کلی، نایب امام از دو راه نصب می‌شود:

۱. نصب خاص: که مربوط به عصر غیبت صغری است.

۲. نصب عام: که با شرایطی در عصر غیبت کبری به این سمت منصوب می‌گردد و به‌عنوان ولی فقیه، اختیارات امام را بر عهده می‌گیرد.

فهرست مطالب

اختیارات حاکم در عفو مجرم

۷	چکیده
۸	پیش گفتار
۸	مقام ثبوت
۱۳	دلیل عقلی
۱۳	دیدگاه فقها
۱۴	مقام اثبات
۱۵	تعریف جرم و مجرم
۱۷	ضرورت مجازات در اسلام
۱۹	فلسفه‌ی مجازات در اسلام
۲۰	تجلی رحمت الهی بر مجرم
۲۰	کاهش عذاب اخروی
۲۳	کفاره‌ی گناه جرم
۲۴	اصلاح و تربیت
۲۵	تجلی رحمت الهی بر غیر مجرم
۲۵	حفظ نظام اجتماعی
۲۶	بازدارندگی
۲۷	دیگر تعابیر مجازات

۲۸		عفو از تعزیرات
۲۹		عفو در آیات قرآن
۳۰		عفو در روایات
۳۱		ادله‌ی قائلان به نظر نخست
۳۳		ادله‌ی قائلان به نظر دوم
۳۴		ادله‌ی قائلان به نظر سوم
۳۵		توبه‌ی پیش از بینه
۳۹		توبه‌ی پس از بینه
۴۲		نتیجه

امکان سنجی ارث حق

۴۵		چکیده
۴۵		پیش‌گفتار
۴۶		معنی حق
۴۹		معنی ارث
۴۹		حق و حکم
۴۹		تفاوت حق و حکم
۵۰		امکان بقای حق، پس از مرگ
۵۲		لزوم تورث خیار، پیش از بیان ادله
۵۳		تورث خیار و حق از دیدگاه فقها
۵۵		دلیل تورث خیار
۵۵		دلیل اجماع
۵۷		دلیل سنت
۵۸		دلیل کتاب

دلیل بنای عقلا ۶۰

نتیجه ۶۲

بررسی ادله‌ی استحقاق پول بر تعلق زکات

چکیده ۶۹

طرح مسأله ۶۹

دلیل نخست ۷۰

نقد و بررسی دلیل اول ۷۱

دلیل دوم ۷۱

نقد و بررسی دلیل دوم ۷۳

دلیل سوم ۷۷

سکه‌های بهار آزادی ۸۳

نتیجه‌گیری ۸۵

بررسی و نقد تعاریف ارائه شده از «حق»

چکیده ۹۱

طرح مسأله ۹۱

حق؛ اعتبار خاص ۹۳

تعریف امام خمینی ره ۹۶

حق، سلطنت، توان، قدرت و اختیار مجعول ۹۸

حق، امتیاز و نفعی حمایت شده ۱۰۱

حق به معنی سلطنت و ملکیت ضعیف ۱۰۳

تعریف مرحوم سید کاظم یزدی ۱۰۵

اشکال به سخن سید یزدی ۱۰۶

۱۰۸	 نظر مشهور میان فقها
۱۱۱	 حق؛ وجود، ثبوت معنی وجوب، ضرورت و باید
۱۱۵	 تعریف نهایی حق

بررسی فقهی جرم آدم ربایی

۱۲۵	 چکیده
۱۲۵	 پیش گفتار
۱۲۷	 طرح مسأله
۱۲۷	 تعریف آدم ربایی
۱۲۸	 انگیزه های آدم ربایی
۱۲۹	 گونه های خاص آدم ربایی
۱۲۹	 بحث و بررسی
۱۳۷	 بررسی روایات
۱۴۱	 معنی لغوی محاربه
۱۴۱	 معنی اصطلاحی محاربه
۱۴۶	 فساد در لغت
۱۵۱	 نتیجه

اصل اولی در شک بین حق یا حکم بودن امور

۱۵۷	 چکیده
۱۵۷	 طرح موضوع
۱۵۸	 بحث و بررسی
۱۵۹	 دیدگاه نخست
۱۶۵	 دیدگاه گروه دوم
۱۶۷	 نتیجه